

Polityka promowania Funduszy Europejskich w działalności samorządów wojewódzkich na przykładzie województwa lubelskiego (2007–20123) [w:] Współczesne uwarunkowania promocji i reklamy, pod redakcją A. J. Kukuły, Wydawnictwo DIFIN SA, Warszawa 2013.

DIFIN Spółka Akcyjna, 00-768 Warszawa, ul. Kostrzewskiego 1
e-mail: handlowy@difin.pl (strona internetowa: www.difin.pl)

dr Artur Jan Kukuła
Instytut Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie

Polityka promowania Funduszy Europejskich w działalności samorządów wojewódzkich na przykładzie województwa lubelskiego (2007–20123)

Policy of Promoting European Funds in the Activities of
Polish Regional Governments on the Example of Lublin Province
(2007–2013)

Abstrakt

Opracowanie jest poświęcone realizowanej obecnie w Polsce polityce informacyjno-promocyjnej związanej z Funduszami Europejskimi. Od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (2004) fundusze te stanowią jedno z najważniejszych źródeł finansowego wsparcia rozwoju kraju oraz jego regionów. Fundusze Europejskie mają szczególne znaczenie dla słabo rozwiniętych województw Polski Wschodniej, w tym także dla Lubelszczyzny, na przykładzie której Autor omawia funkcjonowanie wskazanej polityki. Kluczową rolę w promowaniu Funduszy Europejskich odgrywają samorządy wojewódzkie, nie tylko ze względu na prowadzone na swoim terenie placówki informacyjne, ale także poprzez własny przykład efektywnego zagospodarowywania pomocy płynącej z Unii Europejskiej. Autor opracowania przedstawia podstawy prawne wskazanej polityki, prezentuje jej cele, wykorzystywane na jej użytek narzędzia oraz przedstawia strukturę i działanie Systemu Informacji o Funduszach Europejskich w okresie programowania 2007–2013.

Słowa kluczowe: Fundusze Europejskie, Unia Europejska, Polityka Spójności, promocja, samorząd terytorialny, rozwój regionalny,

Wprowadzenie

Integracja Polski z Unią Europejską, a zwłaszcza uzyskanie członkostwa we Wspólnocie, wpłynęły zasadniczo na przeobrażenie kraju w różnych dziedzinach-politycznej, gospodarczej, społecznej czy kulturowej. W swojej historii Polska nigdy nie zmieniała się w tak szybkim tempie, jak ma to miejsce obecnie, a jedną z najważniejszych przyczyn skali oraz dynamiki tej

przemiany jest absorpcja europejskich funduszy pomocowych. Termin „Fundusze Europejskie” jest obecnie bardzo silnie zakorzeniony w polskim życiu społecznym i gospodarczym. Wszystko zaczęło się blisko 20 lat temu, na początku lat 90. ubiegłego wieku, kiedy to pod patronatem i przy wydatnym wsparciu Wspólnot Europejskich zapoczątkowana została transformacja polityczna i gospodarcza Polski. W tamtych właśnie okresie Polska, wraz z innymi państwami rozpadającego się bloku wschodniego, zaczęła otrzymywać pokaźne wsparcie finansowe od Wspólnot Europejskich oraz innych rozwiniętych państw Zachodu. Wsparcie to było przeznaczone przede wszystkim dla Polski i Węgier, państw wówczas przodujących w politycznych oraz rynkowych reformach na obszarze Europy Środkowej i Wschodniej (Program PHARE). Z upływem czasu wspólnotowa strategia wspierania polskiej transformacji oraz rozwoju społeczno-gospodarczego kraju ulegała zmianom, podobnie jak zakres i efektywność tego wsparcia.

Wraz z zacieśnieniem na początku lat 90. XX wieku stosunków ze Wspólnotami Europejskimi i Unią Europejską, Polska stała się największym beneficjentem finansowej pomocy Zachodu. Po przystąpienia kraju do Unii Europejskiej pomoc ta stała się nieodłączną składową funkcjonowania państwa, jego gospodarki, w tym także polskich samorządów. Systematycznie rosło też zapotrzebowanie społeczne na wiedzę związaną z funkcjonowaniem Unii Europejskiej i jej funduszy pomocowych oraz możliwości wykorzystania wsparcia strukturalnego. W odpowiedzi na tę sytuację władze państwowe uznały za właściwe rozpocząć realizację polityki informacyjno-promocyjnej związanej z Funduszami Europejskimi. Zdecydowano się na zbudowanie efektywnego systemu informacyjnego służącego upowszechnianiu wiedzy na temat europejskich funduszy pomocowych oraz pozyskiwania tych środków przez różne podmioty społeczne. Główny ciężar realizacji polityki informacyjno-promocyjnej w zakresie Funduszy Europejskich spoczął na samorządach wojewódzkich, które stały się elementami składowymi ogólnopolskiej sieci informowania o funduszach strukturalnych Wspólnoty¹. Nadzór nad realizacją tej szczególnie ważnej dla państwa w warunkach członkostwa w Unii Europejskiej polityki sprawuje Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Celem niniejszego opracowania jest prezentacja funkcjonowania polityki informacyjno-promocyjnej związanej z Funduszami Europejskimi w o okresie programowania 2007–2013 na przykładzie wybranego regionu, tj. województwa lubelskiego. Podstawą dla opracowania były wspólnotowe oraz krajowe regulacje prawne i związane z nimi dokumenty, dane statystyczne i materiały promocyjne pochodzące z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz z jednostek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, a także odnoszące się do podejmowanej w opracowaniu problematyki opracowania autorów polskich.

1. Fundusze Europejskie dla Polski w okresie programowania 2007–2013

Omawiając politykę informacyjno-promocyjną związaną z Funduszami Europejskimi w okresie programowania 2007–2013 należy wspomnieć o unijnych środkach pomocowych, z których Polska korzystała w pierwszych latach swojego członkostwa w Unii Europejskiej (2004–2006, środki strukturalne perspektywy finansowej 2000–2006). Pierwsze dwa lata po przystąpieniu do Wspólnoty były szczególne ze względu na to, że po raz pierwszy uzyskaliśmy pełny dostęp do Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. W latach 2004–2006 pozyskiwanie Funduszy Europejskich (Funduszy Strukturalnych) odbywało się za pośrednictwem Sektorowych Programów Operacyjnych² oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), kluczowego w tamtym czasie instrumentu wspierającego rozwój

---

¹ System Informacji o Funduszach Europejskich na lata 2007-2013.

² Były to Programy Operacyjne: *Rozwój zasobów ludzkich* (SPO RZL), *Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw* (SPO WKP), *Rybolówstwo i Przetwórstwo Ryb* (SPO Ryby), *Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich* (SPO Rolnictwo), *Transport* (SPO-T) oraz Programu Operacyjnego *Pomoc Techniczna* (PO-PT).

polskich samorządów oraz realizację wspólnotowej polityki spójności. W latach 2004–2006 Unia Europejska przeznaczyła dla Polski 8.65 mld euro³.

W nowym, obecnym okresie programowania (2007–2013), Polska uzyskała wielokrotnie większe wsparcie finansowe dla swojego rozwoju. Budżet Unii Europejskiej oraz *Narodowa Strategia Spójności (NSS) – Narodowe Strategiczne Ramy odniesienia* zabezpieczyły do wykorzystania przez Polskę we wskazanym okresie łącznie 85, 56 mld euro (do 2015 r., zgodnie z zasadą n+2). Z tej sumy aż 67,3 mld euro pochodzi z budżetu Wspólnoty, 11,86 mld euro z krajowych środków publicznych (w tym ok. 5,93 mld euro z budżetu państwa polskiego), a 6,4 mld euro od podmiotów prywatnych (przekazujących swój wkład do końca obecnego okresu programowania). Wydatki w ramach unijnej polityki spójności są obecnie koordynowane z wydatkami przeznaczonymi na instrumenty strukturalne Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, a także z programami europejskimi dotyczącymi wzmacniania konkurencyjności⁴. Łączna suma środków włączona w realizację krajowej strategii rozwoju, której podstawą jest Narodowa Strategia Spójności, wynosi w latach 2007–2013 blisko 108 mld euro (107, 9)⁵.

Cele NSS są obecnie realizowane przy pomocy krajowych Programów Operacyjnych (PO) zarządzanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) zarządzanych przez samorzady wojewódzkie, a także środków Funduszu Spójności. Wsparcie finansowe Unii Europejskiej z którego korzystają polskie regiony, rozdzielane jest za pośrednictwem ogólnokrajowych Programów Operacyjnych: *Rozwój Polski Wschodniej* (5 województw: lubelskie, podlaskie, podkarpackie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie, 3,4% ogółu wsparcia unijnego – 2,3 mld euro), *Infrastruktura i Środowisko* (41,9%, 27,9 mld euro), *Kapitał Ludzki* (14,6%, 9,7 mld euro), *Innowacyjna Gospodarka* (12,4%, 8,3 mld euro), *Pomoc Techniczna* (0,8%, 0,5 mld euro), a także Programy Operacyjne *Europejskiej Współpracy Terytorialnej* (ok.1%, 0,7 mld euro), oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) przygotowanych przez poszczególne województwa (24,9% całości środków, tj. 16,6 mld euro)⁶. Jednym z RPO jest *Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013 (RPO WL)*⁷, który zastąpił kluczowy dla rozwoju polskich regionów – *Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)* wykorzystywany w latach 2004–2006.

Ważnymi instrumentami wspierającymi realizację celów NSS, szczególnie w kontekście regionalnym, są wymienione już programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej na lata 2007–2013 (zastępujące wcześniejsze Inicjatywy Wspólnotowe), dotyczące współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej (557,8 mln euro na ich realizację dla Polski) oraz specjalna inicjatywa Komisji Europejskiej – Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa (173,322 mln euro dla Polski, programy: Polska – Białoruś – Ukraina i Litwa – Polska – Rosja)⁸. Wskazane środki strukturalne dostępne w ramach krajowych PO oraz *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013* stanowią zasadnicze źródło

---

³ Dane Min. Rozw. Reg. z 2007 r. Przedsięwzięcia rozwojowe w polskich regionach wspierały w tym okresie także fundusze Inicjatyw Wspólnotowych (EQUAL, INTERREG, URBAN i LEADER) oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru gospodarczego (tzw. Fundusze Norweskie, odrębne od Funduszy Strukturalnych UE).

⁴ Wymienione środki pochodzą z Funduszy Strukturalnych – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, a także wspierającego realizację polityki strukturalnej Funduszu Spójności.

⁵ Dane Min. Rozw. Reg. zamieszczone na stronie Portalu Funduszy Europejskich ministerstwa (www.funduszeuropejskie.gov.pl).

⁶ Tamże.

⁷ *Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013*, Lublin: Zarząd Woj. Lubelskiego 2007 oraz *Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013. Uszczegółowienie Programu*, Lublin: Zarząd Woj. Lubelskiego 2008.

⁸ Zob. Portal Funduszy Europejskich Min. Rozw. Reg. (www.funduszeuropejskie.gov.pl) oraz Portal Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej Min. Rozw. Reg. (www.ewt.gov.pl).

finansowania polityki rozwoju województwa lubelskiego zapisanej w *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006–2020 (SRWL)*⁹.

2. Podstawy prawne polityki informacyjno-promocyjnej związanej z Funduszami Europejskimi w okresie programowania 2007–2013

Podstawowymi aktami prawnymi na szczeblu wspólnotowym, które regulują działania informacyjno-promocyjne związane z Funduszami Strukturalnymi Unii Europejskiej w obecnym okresie programowania są:

1. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) Nr 1260/1999,
2. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,

Na poziomie państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w tym przypadku Polski, działania informacyjno-promocyjne związane z Funduszami Europejskimi w interesującym nas okresie programowania realizowane są w oparciu o:

1. Ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,¹⁰
2. *Strategię Komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007–2013*,¹¹
3. *Wytyczne w zakresie informacji i promocji Ministra Rozwoju Regionalnego* z dn. 13 sierpnia 2007 r.,¹² oraz
4. Szczegółowe plany komunikacji poszczególnych PO.

Na poziomie regionalnym, działania informacyjno-promocyjne związane z Funduszami Europejskimi realizowane są m.in. w oparciu o wytyczne zawarte w krajowych PO oraz w RPO poszczególnych województw. W przypadku województwa lubelskiego będą to przykładowo:

—*Wytyczne dotyczące oznaczania projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*¹³,

---

⁹ *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020*. Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2005, t. I i II (aktualizowana w 2009 r.).

¹⁰ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2006 r., nr 227, poz. 1658).

¹¹ *Strategia Komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013*,¹¹ Warszawa: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego 2008 (dokument zaakceptowany przez Komisję Europejską w dn. 15 października 2008 r., aktualizacja z 23 lutego 2010).

¹² *Wytyczne w zakresie informacji i promocji Ministra Rozwoju Regionalnego* z dn. 13 sierpnia 2007 r.,¹² Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (Sygn. MRR/H/13(1)08/2007), nowelizacja z 10 czerwca 2010 r. (Sygn. MRR/H/13(02)06/2010).

¹³ *Wytyczne dotyczące oznaczania projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*¹³, Warszawa: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego 2009.

—Wytyczne dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2000–2013¹⁴.

3. Organizacja działań informacyjno-promocyjnych związanych z Funduszami Europejskimi w Polsce w latach 2007–2013

Działania informacyjno-promocyjne związane z Funduszami Europejskimi w obecnym okresie programowania prowadzone są przez instytucje zaangażowane w realizację *Narodowej Strategii Spójności* oraz instytucje zarządzające poszczególnymi (PO). Obowiązek ten nakładają na nie wskazane przepisy prawa wspólnotowego, a zwłaszcza Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1083/2006 i Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1828/2006 oraz dokumenty krajowe, które w sposób bardziej szczegółowy określają zasady komunikacji i promocji Funduszy Europejskich. Wymienione działania mają na celu zapewnienie obywatelom oraz różnego rodzaju podmiotom dostępu do informacji na temat możliwości ubiegania się o dofinansowanie ze środków strukturalnych Unii Europejskiej, a także – co jest bardzo ważne – ukazanie wkładu Wspólnoty w rozwój jej państwach członkowskich i przybliżenie społeczeństwu realizowanej przez nią Polityki Spójności.

Zarówno wymieniona *Strategia Komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce (SKFE)*, jak też plany komunikacji konkretnych PO, ustalają w oparciu o regulacje wspólnotowe zakres działań oraz podstawowe narzędzia realizacji polityki informacyjno-promocyjnej w interesującym nas zakresie.

Podstawowymi narzędziami polityki informacyjno-promocyjnej związanej z Funduszami Europejskimi, jakie powinny zapewnić instytucje zarządzające są:

- serwisy internetowe,
- punkty informacyjne,
- wydawnictwa związane z problematyką funduszy unijnych oraz
- szkolenia.

Do narzędzi uzupełniających zaliczyć należy: materiały w formie elektronicznej, organizację wydarzeń informacyjnych i promocyjnych, prowadzenie infolinii, działania reklamowe (reklama zewnętrzna, reklama w mediach elektronicznych), a także działania *Public relations*.

Zgodnie z ustaleniami podstawowych dokumentów, na które już wskazaliśmy, instytucje zarządzające poszczególnymi PO są zobowiązane do:

- przeprowadzania kampanii informacyjnych poświęconych uruchamianym programom,
- przeprowadzania przynajmniej raz w roku kampanii informacyjnej o szerokim zasięgu nt. programów i efektów ich wdrażania,
- umieszczenia przed swoją siedzibą flagi Unii Europejskiej na okres jednego tygodnia począwszy od dnia 9 maja,
- ogłaszania w formie elektronicznej wykazu beneficjentów Funduszy Europejskich wraz z podaniem tytułów projektów oraz przyznanymi kwotami dofinansowania.

Nie można zapominać, że obowiązek prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych związanych z Funduszami Europejskimi spoczywa także na beneficjentach wsparcia unijnego.

---

¹⁴ Wytyczne dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2000–2013. Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2011.

Osoby i podmioty realizujące swoje przedsięwzięcia z dofinansowaniem unijnym zobowiązane są do prowadzenia określonych działań skierowanych do opinii publicznej zarówno w trakcie realizacji projektu, jak i po jego zakończeniu. Forma podejmowanych działań jest zróżnicowana i zależy od rodzaju i charakteru projektu oraz wartości przyznanego dofinansowania publicznego¹⁵. Wystąpienie z wnioskiem o dofinansowanie przedsięwzięcia z funduszy Unii Europejskiej w ramach NSS oznacza automatycznie zgodę beneficjenta na umieszczenie podstawowych informacji o nim i o projekcie na publicznej liście beneficjentów.

Zgodnie z zapisami *SKFE*, instytucje zarządzające Funduszami Strukturalnymi zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym, zobowiązane są do prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych, w tym edukacyjnych, odnoszących się do NSS oraz wszystkich programów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej na lata 2007–2013. NSS, w realizacji której biorą udział liczne podmioty, gwarantuje, że realizowane działania będą spójne, skoordynowane i przeprowadzane według tych samych zasad. *SKFE* w zakresie działań informacyjno-promocyjnych związanych z Funduszami Europejskimi, nastawia się przede wszystkim na – zachęcanie potencjalnych beneficjentów do korzystania z funduszy Unii Europejskiej poprzez dostarczanie im informacji niezbędnych w procesie ubiegania się o te środki, motywowanie beneficjentów do właściwej realizacji projektów oraz kształtowanie świadomości społeczeństwa w zakresie możliwości wykorzystania tych funduszy i ich znaczenia dla realizacji NSS w latach 2007-2013.

SKFE wskazuje na najważniejsze grupy docelowe, do których adresuje się działania informacyjno-promocyjne związane z Funduszami Europejskimi. Należą do nich: społeczeństwo, młodzież (jako szczególna grupa społeczna), beneficjenci wsparcia unijnego oraz potencjalni beneficjenci, media, partnerzy społeczni i gospodarczy, instytucje zaangażowane we wdrażanie Funduszy Europejskich, a także decydenci i liderzy lokalni oraz środowiska opiniotwórcze (m.in. twórcy kultury, kościoły i związki wyznaniowe, sportowcy, branża reklamowa).

W *SKFE* ustala się kto powinien prowadzić działania informacyjno-promocyjne oraz jaki jest podział ról pomiędzy poszczególnymi instytucjami interesującego nas systemu. I tak, działania o charakterze horyzontalnym prowadzi tzw. Instytucja Koordynująca, tj. Departament Informacji, Promocji i Szkoleń Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Z kolei instytucje zarządzające krajowymi oraz regionalnymi Programami Operacyjnymi odpowiadają za działania informacyjno-promocyjne dotyczące właściwych programów, kierowanych do odpowiednich grup społecznych (właściwych konkretnemu programowi), społeczności regionalnych, a także do beneficjentów i potencjalnych beneficjentów. Instytucje pośredniczące oraz instytucje pośredniczące drugiego stopnia prowadzą działania adresowane bezpośrednio do beneficjentów i potencjalnych beneficjentów. Wdrażaniu wymienionych celów służy spójna wizualizacja¹⁶ oraz zrozumiały dla społeczeństwa język, co sprawia, że prowadzone działania informacyjno-promocyjne związane z Funduszami Europejskimi są spójne i przejrzyste oraz przyczyniają się do

---

¹⁵ Jeśli wkład publiczny przedsięwzięcia jest mniejszy niż 500 tys. Euro lub chodzi o projekty realizowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego beneficjent nie musi umieszczać napisów informacyjnych (np. na urządzeniach, w pomieszczeniach, w otoczeniu, w materiałach informacyjnych, dokumentach lub podczas szkoleń). Jego działania ograniczają się do poinformowania wszystkich uczestników projektu, że dane przedsięwzięcie zostało wybrane w ramach programu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego lub Funduszu Spójności. W przypadku projektów dotyczących zakupu środków trwałych lub finansowania prac budowlanych czy też związanych z infrastrukturą, kiedy całkowity wkład publiczny przekracza 500 tys. euro, beneficjent jest zobowiązany umieścić tablice informacyjne już w chwili rozpoczęcia realizacji projektu, zaś po jego zakończeniu umieścić stałą tablicę pamiątkową z: tytułem projektu i nazwą beneficjenta, wartością projektu oraz wkładu finansowego UE, logo programu operacyjnego, flagę UE wraz ze słownym odwołaniem do niej i funduszu, z którego projekt został dofinansowany. Szczegółowe wytyczne dla działań informacyjno-promocyjnych zostały określone w *Strategii Komunikacji Funduszy Europejskich* (rozdz. 8.2), w planach komunikacji Programów Operacyjnych oraz w dokumentach instytucji zarządzających.

¹⁶ *Strategia* wprowadza dla NSS oraz poszczególnych Programów Operacyjnych spójny system identyfikacji wizualnej oparty na znaku graficznym i logotypach (NSS oraz poszczególne PO posiadają swój kod graficzny i kolorystyczny).

„(...) wyższego poziomu wiedzy i świadomości społeczeństwa polskiego w zakresie możliwości korzystania z Funduszy Europejskich”¹⁷.

SKFE jest zgodna z *Wytycznymi w zakresie informacji i promocji Ministra Rozwoju Regionalnego*¹⁸, określającymi podstawowe zasady prowadzenia i koordynacji działań informacyjno-promocyjnych, sposób opracowania i zakres strategii komunikacji *NSS*¹⁹ oraz planów komunikacji poszczególnych PO. *Wytyczne* wyznaczają kierunki podejmowanych działań oraz zasady ich sprawozdawczości i oceny. Dokument ten, podobnie jak *SKFE*, identyfikuje odbiorców działań promocyjno-informacyjnych prowadzonych przez poszczególne instytucje. I tak, działania o charakterze ogólnym są prowadzone przez Instytucję Koordynującą *NSRO* w zakresie informacji i promocji. Działania promocyjne Programów Operacyjnych adresowane do ogółu społeczeństwa są realizowane przez Instytucje Zarządzające poszczególnymi PO, natomiast Instytucje Pośredniczące realizują działania skierowane do beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów tych programów. *Wytyczne* określają narzędzia prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych oraz opisują ich zasady. Za główne narzędzia interesującej nas polityki uznaje się w dokumencie: prowadzenie punktów informacyjnych, wydawanie publikacji, redagowanie stron internetowych oraz prowadzenie szkoleń z zakresu Funduszy Europejskich. Na poziomie województw regionalne Instytucje Zarządzające funduszami i PO realizują ustalenia w zakresie informacji i promocji związanej z Funduszami Europejskimi zapisane w dokumentach konkretnych PO na lata 2007–2013. Przykładowo, jeśli chodzi o województwo lubelskie i Program Operacyjny Kapitał Ludzki, finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, są to: *Plan Komunikacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013* oraz *Wytyczne dotyczące oznaczania projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*²⁰. Poza tym, na poziomie województwa – w naszym przypadku województwa lubelskiego – wdraża się ustalenia dokumentu przygotowanego autorsko przez samorząd Lubelszczyzny i służącego realizacji *RPO WL*, którym są *Wytyczne dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013*²¹.

4. Realizacja polityki informacyjno-promocyjnej związanej z Funduszami Europejskimi w województwie lubelskim (2007–2013)

Ustawa z dn. 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa²², nałożyła na samorzady wojewódzkie obowiązek podejmowania działań mających na celu szeroko rozumiany rozwój regionu. Zgodnie z art. 11 tej *Ustawy*, do działań tych zaliczono – pobudzanie aktywności gospodarczej, tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego, wspieranie rozwoju nauki oraz współpracy pomiędzy sferą nauki i gospodarką, popieranie postępu technologicznego, a także podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności regionalnej gospodarki. Realizacja wymienionych celów ma ścisły związek z wdrażaną od kilku lat *Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006–2020 (SRWL)*, która kładzie duży nacisk na efektywne wykorzystywanie europejskich funduszy pomocowych.

Od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej polskie samorzady stały się jednymi z głównych beneficjentów wsparcia unijnego realizowanego w ramach wspólnotowej polityki spójności. Naturalną konsekwencją tego stanu rzeczy był wzrost zainteresowania samorządów

---

¹⁷ Zob. *SKFE*.

¹⁸ *Wytyczne w zakresie informacji i promocji Ministra Rozwoju Regionalnego* z dn. 13 sierpnia 2007 r. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (Sygn. MRR/H/13(1)08/2007), nowelizacja *Wytycznych* nastąpiła w 2010 r. (Sygn. MRR/H/13(02)06/2010).

¹⁹ *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 -wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie (Narodowa Strategia Spójności)*. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007.

²⁰ *Plan Komunikacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013*, Warszawa: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego 2009; *Wytyczne dotyczące oznaczania projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, Warszawa: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego 2009.

²¹ *Wytyczne dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007 – 2013*, Lublin: Województwo Lubelskie 2011.

²² Ustawa z dn. 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. 1998, Nr 91, poz. 576).

tymi funduszami oraz wiedzą praktyczną dotyczącą procedur ubiegania się o środki wspólnotowe. Troska o coraz bardziej efektywne wykorzystanie coraz to większych funduszy pomocowych sprawiła, że konieczne stało się prowadzenie nie tylko przez władze centralne, ale także przez samorządy regionalne i nawet lokalne, skutecznej polityki informacyjno-promocyjnej w zakresie wykorzystywania Funduszy Europejskich. Polityka ta kształtuje świadomość społeczeństwa oraz różnego rodzaju podmiotów w kwestii – kluczowego znaczenia tych funduszy dla rozwoju społeczno-gospodarczego państwa i jego regionów oraz potrzeby ich jak najlepszego wykorzystania. W chwili obecnej samorządy wojewódzkie sprawnie realizują politykę informacyjno-promocyjną związaną z Funduszami Europejskimi, przyczyniając się tym do efektywnego wykorzystania środków strukturalnych w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego.

Jednym z województw, które z powodzeniem realizuje interesującą nas politykę i jednocześnie efektywnie wykorzystuje Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej jest województwo lubelskie. Podstawowym zadaniem, które stoi obecnie przed samorządem Lubelszczyzny jest zbudowanie nowoczesnej, innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy. Zgodnie z przedstawioną w *SRWL* wizją przyszłości regionu, Lubelszczyzn powinna stać się w przyszłości regionem konkurencyjnej gospodarki, regionem nowoczesnego społeczeństwa opartego na wiedzy, regionem atrakcyjnym i spójnym terytorialnie oraz regionem efektywnie zarządzanym i otwartym na współpracę międzynarodową²³. Podstawowym źródłem finansowania tak ukierunkowanego rozwoju regionu, zgodnie z *SRWL*, są Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej. Wobec powyższego, kluczowe znaczenie dla Władz województwa lubelskiego ma efektywne wykorzystanie Funduszy Europejskich. Całokształt przyjętych przez samorząd działań informacyjno-promocyjnych związanych z tymi funduszami można uznać za politykę tegoż województwa w zakresie upowszechniania oraz lepszego udostępniania Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej.

Polityka promowania Funduszy Europejskich, którą realizuje samorząd Lubelszczyzny jest przedłużeniem polityki Wspólnoty oraz polityki centralnych władz państwowych w tej dziedzinie, bazujących na wymienionych regulacjach prawnych, opracowaniach strategicznych oraz ustaleniach dokumentów PO. *RPO WL* w zakresie informacji i promocji związanych z Funduszami Europejskimi może być uznany za wkład województwa lubelskiego do interesującej nas polityki obecnego okresu programowania²⁴. Działania samorządu Lubelszczyzny zmierzające do jak najbardziej efektywnego wykorzystania dostępnej pomocy unijnej wynikają ze świadomości, że wsparcie to odgrywa kluczową rolę w modernizacji regionu oraz likwidacji jego zapóźnień rozwojowych w wielu dziedzinach. Władze województwa dążą do jak najlepszego wykorzystania Funduszy Europejskich, a więc udostępnienia ich jak największej liczbie jednostek samorządowych oraz podmiotów gospodarczych, aby pomnożyć maksymalnie wynikające z nich korzyści zarówno dla regionalnej gospodarki, infrastruktury, jak i społeczeństwa regionu, zgodnie z kierunkami rozwoju województwa wytyczonymi w *SRWL*.

Celem realizowanej przez samorząd Lubelszczyzny oraz podległe Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Lubelskiego jednostki organizacyjne polityki informacyjno-promocyjnej w zakresie Funduszy Europejskich w latach 2007–2013 jest:

1. wspieranie zarządzania na poziomie regionalnym funduszami strukturalnymi zorganizowanymi w ramach krajowych i regionalnych Programów Operacyjnych,
2. dostarczanie zrozumiałych, rzetelnych i aktualnych informacji nt. Funduszy Europejskich oraz możliwości ich wykorzystania dla dobra Lubelszczyzny,

---

²³ Zob. *SRWL*, aktualizacja 2009, t. II, s. 27–32.

²⁴ Zob. *Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013*. Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2007, s. 168 i n. (5.10 „Komunikacja i promocja”); *Wytyczne dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013*. Województwo Lubelskie, Lublin 2011.

3. podnoszenie świadomości społeczeństwa regionu w zakresie możliwości wykorzystania wsparcia finansowego Unii Europejskiej oraz jego znaczenia dla rozwoju województwa.

Realizacja interesującej nas polityki województwa odbywa się przy wykorzystaniu narzędzi komunikacji – pośredniej (publikacje, biuletyny, reklama zewnętrzna, serwisy internetowe, angażowanie mediów lokalnych) oraz bezpośredniej (spotkania, konferencje, szkolenia, newsletter)²⁵. Poza tym bardzo ważne jest prawidłowe określenie grup docelowych, do których adresowany jest przekaz informacyjno-promocyjny. Do grup tych zaliczeni zostali: beneficjentów sektora publicznego (administracja wszystkich szczebli), podmioty gospodarcze i społeczne, organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo regionu²⁶.

Kluczową składową realizowanej obecnie w województwie lubelskim polityki promowania Funduszy Europejskich jest sieć punktów informacyjno-konsultacyjnych. Pierwsze z nich uruchomiono już na początku Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej 2007–2013, a dokładnie w połowie 2007 r.²⁷ Punkty Informacyjne (PI) funkcjonują w ramach obecnie realizowanego projektu Ministerstwa Rozwoju Regionalnego pt. „*System Informacji o Funduszach Europejskich na lata 2007–2013*”. Jego celem jest lepsza koordynacja działań oraz rozwój tego typu placówek nastawionych na rzetelne informowanie społeczeństwa oraz podmiotów samorządowych i gospodarczych w zakresie funkcjonowania systemu europejskich funduszy pomocowych oraz pozyskiwania Funduszy Strukturalnych w różnych obszarach życia społecznego i gospodarczego. PI oferują w jednym miejscu kompleksową obsługę zainteresowanych polegającą na informowaniu na temat wspólnotowej Polityki Spójności, wszystkich Funduszy Europejskich, związanych z nimi krajowych i regionalnych PO, realizacji NSS²⁸ oraz praktycznych aspektów ubiegania się o dofinansowanie z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wnikliwie monitoruje pracę placówek sieci informacyjnej związanej z Funduszami Europejskimi w trosce o wysoką jakość ich pracy oraz przydatność dla społeczeństwa, samorządów i gospodarki. W związku z tym kładzie się nacisk na kwalifikacje konsultantów oraz profesjonalną obsługę interesanta w lokalnych PI (obowiązkowy udział konsultantów w dwóch szkoleniach rocznie, raz w roku test kompetencyjny). Ministerstwo udostępnia szeroko posiadane zasoby informacji o Funduszach Europejskich oraz realizacji Polityki Spójności, aby konsultanci mogli udzielać satysfakcjonujących odpowiedzi na pytania formułowane przez zainteresowanych. Okresowo bada się również ich poziom satysfakcji, anonimowo monitorując jakość obsługi w lokalnych PI.

Funkcjonującą obecnie sieć Punktów Informacyjnych tworzą:

---

²⁵ Zob. przykładowo działania podejmowane w Internecie przez instytucje samorządu województwa lubelskiego –strona internetowa *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego* → informacje i promocja *RPO WL* (www.rpo.lubelskie.pl).

²⁶ Obowiązek prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych ciąży nie tylko na Instytucji Zarządzającej *Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013*, ale także, oczy już napisano, na beneficjentach pomocy udzielanej w tym Programie Operacyjnym. Każdy beneficjent ma obowiązek prowadzić działania informacyjno-promocyjne kierowane do społeczeństwa zarówno w trakcie realizacji projektu, jak i po jego zakończeniu. Forma działań informacyjnych i promocyjnych różni się w zależności od charakteru projektu oraz wartości przyznanego dofinansowania publicznego, na co już zwróciliśmy uwagę. Podstawowym dokumentem regulującym sposób realizacji przez Beneficjentów działań informacyjno - promocyjnych są *Wytyczne (Wytyczne dla Beneficjentów w zakresie informacji i promocji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007- 2013*. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Lublin 2011(zob. www.rpo.lubelskie.pl).

²⁷ Pierwszy PI uruchomiono 14 maja 2007 r. przy ul. Czechowskiej 19 w Lublinie, kolejne zaczęto tworzyć w niedługim czasie w siedzibach Filii Lubelskiego Urzędu Marszałkowskiego (w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu).

²⁸ *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Narodowa Strategia Spójności*. Dokument zaakceptowany decyzją Komisji Europejskiej zatwierdzającą pewne elementy Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, Warszawa: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego 2007.

- Centralny Punkt Informacyjny Ministerstwa Rozwoju Regionalnego mieszczący się w Warszawie,
- 16 Głównych Punktów Informacyjnych (GPI), po jednym w każdym województwie,
- kilkadziesiąt lokalnych Punktów Informacyjnych (PI) położonych na terenie poszczególnych województw Polski.

Tabela 1. Punkty informacji o Funduszach Europejskich w województwie lubelskim jako składowa krajowego Systemu Informacji o Funduszach Europejskich na lata 2007–2013

Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich 00-503 Warszawa, ul. Żurawia 3/5, tel. (22)6260632 www.cpe.gov.pl e-mail: punktconsultacyjny@cpe.gov.pl			
Główne Punkty Informacyjne w dużych miastach Polski: Białystok, Gdańsk, Gorzów Wlkp., Katowice, Kielce, Koszalin, Kraków, Łódź, Lublin, Olsztyn, Opole, Poznań, Szczecin, Toruń, Warszawa, Wrocław, Zielona Góra ↓			
Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Lublinie 20—151 Lublin, ul. Stefczyka 3B/0.18 www.feu.lubelskie.pl, infolinia: 0 800175151, tel. (81) 4416865			
4 Lokalne Punkty Informacyjne w dużych miastach woj. lubelskiego ↓			
PI w Chełmie 22-100 Chełm pl. Niepodległości 1	PI w Białej Podl. 21-500 Biała Podl. ul. Warszawska 1	PI z Zamościu 22-400 Zamość ul. Partyzantów 94	PI w Puławach 24-100 Puławy ul. Centralna 9

Źródło: oprac. własne na podstawie danych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

Za funkcjonowanie GPI oraz lokalnych PI odpowiadają samorządy poszczególnych województw, a konkretnie Urzędy Marszałkowskie, które na tym polu ściśle współpracują z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego (na mocy podpisanych porozumień)²⁹. Działalność lokalnych PI polega na nieodpłatnym informowaniu oraz ograniczonym konsultowaniu w zakresie Funduszy Europejskich oraz Programów Operacyjnych, możliwości pozyskiwania środków strukturalnych, a także kwestii szczegółowych związanych z przygotowaniem wniosków o dotację³⁰. W praktyce wiąże się to z:

- informowaniem o warunkach, kryteriach oraz procedurach związanych z dofinansowaniem projektów unijnych,
- diagnozowaniem oraz klasyfikacją pomysłów na dofinansowanie w celu znalezienia dla nich odpowiedniego źródła finansowania (odpowiedni fundusz, program operacyjny, priorytet/oś priorytetowa, działanie/poddziałanie), ew. informowaniem zainteresowanych o braku możliwości dofinansowania konkretnego projektu w aktualnym okresie programowania,
- przekazywaniem danych kontaktowych do instytucji i ich jednostek organizacyjnych zajmujących się określonymi PO, działaniami, typami projektów,

²⁹ Finansowanie systemu informacji o Funduszach Europejskich w latach 2007 – 2013 odbywa się w ramach wymienionego projektu, który jest współfinansowany z funduszy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna) oraz środków budżetowych.

³⁰ Zainteresowani mogą korzystać z pomocy PI zarówno telefonicznie, pocztą tradycyjną i elektroniczną, jak też w formie bezpośredniej, tj. indywidualnych konsultacji odbywanych w PI.

- udostępnianiem i przekazywaniem nieodpłatnych publikacji dotyczących Funduszy Europejskich przygotowywanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Urzędy Marszałkowskie poszczególnych województw lub też inne instytucje publiczne zaangażowane we wdrażanie tychże funduszy,
- organizowaniem przez GPI otwartych spotkań informacyjnych dla beneficjentów.

5. Jednostki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego uczestniczące w realizacji polityki informacyjno-promocyjnej związanej z Funduszami Europejskimi

Działania informacyjno-promocyjne w zakresie Funduszy Europejskich i możliwości ich wykorzystania w latach 2007–2013 na terenie województwa lubelskiego koordynuje Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (UMWL). Realizują je 4 departamenty UMWL oraz 4 działające w ich ramach oddziały, tj.:

1. Departament Polityki Regionalnej (Oddział Funduszy Europejskich),
2. Departament Regionalnego Programu Operacyjnego (Oddział Informacji i Promocji Regionalnego Programu Operacyjnego)³¹,
3. Departament Koordynacji Projektów Europejskich (Oddział Wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007–2013),
4. Departament Europejskiego Funduszu Społecznego (Oddział Komunikacji i Promocji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki).

Do podstawowych zadań Oddziału Funduszy Europejskich w Departamencie Polityki Regionalnej UMWL należy:

- zapewnienie mieszkańcom województwa wiedzy na temat wszystkich Funduszy Europejskich oraz działań finansowanych z nimi związanych, ze szczególnym odniesieniem do programów operacyjnych realizowanych w ramach Narodowej Strategii spójności na lata 2007–2013,
- dostarczanie opinii publicznej informacji o stanie i efektach wdrażania poszczególnych Funduszy Europejskich zarówno w układzie krajowym, jak i regionalnym, w tym informacji nt. realizacji konkretnych projektów w ramach tzw. dobrych praktyk,
- wypracowanie efektywnych mechanizmów współpracy w zakresie wymiany informacji i podejmowania wspólnych działań na terenie województwa w ramach tzw. Systemu Informacji o Funduszach Europejskich, na który składają się regionalne i krajowe instytucje informujące o Funduszach Europejskich.

Do podstawowych zadań Oddziału Informacji i Promocji RPO w Departamencie Regionalnego Programu Operacyjnego UMWL należy:

- koordynacja i realizacja działań informacyjno – promocyjnych, w tym nadzór w tym zakresie nad Instytucją Pośredniczącą II stopnia,
- prowadzenia punktu informacyjnego i naboru wniosków,
- prowadzenie serwisu informacyjnego RPO,

---

³¹ Pierwsze dwa z wymienionych departamentów są jednymi z najmłodszych jednostek UMWL, utworzono (utworzone 11.07.20011 r. na miejsce wcześniej działającego Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego).

- organizacja i prowadzenie działań edukacyjnych dla beneficjentów RPO.

Do podstawowych zadań Oddziału Wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (2007–2013) w Departamencie Koordynacji Projektów Europejskich należy:

- informowanie o *Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (PROW)*, w tym o zasadach i trybie przyznawania pomocy finansowej w ramach *PROW* oraz o obowiązkach beneficjentów wynikających z przyznania tego rodzaju pomocy,
- przekazywanie wszelkich danych i informacji niezbędnych do monitorowania i sprawozdawczości realizowanych działań na stanowisko ds. monitoringu i sprawozdawczości,
- przygotowanie i przekazanie Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi rocznego planu komunikacyjnego w zakresie informowania o *PROW*,
- opiniowanie procedur w zakresie realizowanych zadań informacyjno-promocyjnych.

Do podstawowych zadań Oddziału Komunikacji i Promocji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w Departamencie Europejskiego Funduszu Społecznego w zakresie promocji Funduszy Europejskich należy:

- prowadzenie działań promocyjnych i komunikacyjnych *PO KL*,
- przygotowanie planu informacji i promocji *PO KL*,
- prowadzenie Punktu Informacyjnego oraz Punktu Naboru Wniosków,
- organizowanie i obsługa szkoleń oraz działań podnoszących kwalifikacje kadry wdrażającej *PO KL* oraz spotkań i konferencji dla beneficjentów *PO KL*.

6. Aktywność Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Lublinie w zakresie działalności informacyjno-promocyjnej związanej z Funduszami Europejskimi

Dla zobrazowania charakteru oraz skali działań, jakie podejmowały i podejmują PI należące do *Systemu Informacji o Funduszach Europejskich na lata 2007–2013* można podać dane oraz informacje dotyczące aktywności Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Lublinie, w okresie od 1 września 2009 r. do 30 czerwca 2011 r.

Dane liczbowe:

- Liczba osób odwiedzających PI: 3110
- Liczba odpowiedzi udzielonych drogą telefoniczną: 5815
- Liczba odpowiedzi udzielonych drogą elektroniczną: 517
- Liczba zorganizowanych szkoleń i spotkań z beneficjentami: 53 (udział 1327 osób)
- Liczba spotkań z beneficjentami poza siedzibami PI
- Liczba spotkań „wyjazdowych” do gmin i starostw: 13 (udział 75 osób)
- Ilość wydanych materiałów informacyjnych (książki, dokumenty, foldery itp.): 43 389
- Nakład dzienników i tygodników w których ukazały się artykuły nt. Funduszy Europejskich (na terenie województwa lubelskiego) 328 598

Organizowane imprezy:

Rok 2009 (grudzień)

Impreza okolicznościowa „Unijny Mikołaj” w 6 największych miastach województwa lubelskiego (Lublin, Zamość, Chełm, Kraśnik, Puławy, Biała Podlaska) angażująca radio i telewizję.

Rok 2010 (czerwiec – wrzesień)

Cykl festynów wakacyjnych „W eterze i w plenerze” organizowanych we współpracy z Radiem Lublin S.A. na terenie całego województwa lubelskiego.

Rok 2010 (listopad – grudzień)

Kampania informacyjna Funduszy Europejskich na Lubelszczyźnie pt. „Informacja. Fundusze Europejskie. Rozwój Lubelszczyzny”, organizowana na terenie całego województwa lubelskiego (wszystkie miasta powiatowe) we współpracy z radiem telewizją, prasą, wykorzystująca Internet, telebimy oraz mailing bezadresowy³².

Uwagi końcowe

Integracja Polski ze Wspólnotami Europejskimi oraz członkostwo w Unii Europejskiej sprawiły, że od blisko dwudziestu lat do Polski trafia szeroki strumień wsparcia finansowego pochodzący z różnych funduszy, którymi dysponuje i zarządza Wspólnota. W tym czasie zarówno polskie samorządy, jak też przedsiębiorstwa czy różnego rodzaju organizacje mogły pozyskać wsparcie finansowe dzięki któremu realny stał się ich rozwój oraz modernizacja. Jeśli chodzi o polskie samorządy, należy pamiętać, że ich ubieganie się o fundusze unijne bardzo często związane było z pokonywaniem poważnymi przeszkodami natury finansowej, prawnej, organizacyjnej czy technicznej. Jednostkom samorządowym udawało się w zdecydowanej większości przypadków pokonać te trudności i w efekcie otrzymać dotacje, dzięki którym zrealizowano wiele cennych projektów, w tym kluczowe dla ich przyszłości inwestycje infrastrukturalne.

Nie tylko podmioty, które do chwili obecnej skorzystały ze wsparcia unijnego, ale także obserwujące efekty interesującej nas polityki informacyjno-promocyjnej oraz efekty realizacji konkretnych projektów europejskich społeczeństwo zdało sobie sprawę z tego – jak wielkie znaczenie ma otrzymywana od Unii Europejskiej pomoc finansowa. Bez wsparcia Wspólnoty nie udało by się zrealizować wielu ważnych dla społeczności lokalnych przedsięwzięć w różnych dziedzinach. Efekty tych starań uwieńczonych sukcesem będą widoczne w przez wiele kolejnych lat, komunikując Polakom w dobitny sposób znaczenie polityki spójności Unii Europejskiej. Osiągnięcia te nie byłyby możliwe bez sprawnej realizacji polityki informacyjno-promocyjnej w zakresie Funduszy Europejskich do czego wydatnie przyczynił się także samorząd Lubelszczyzny.

Na zakończenie należy podkreślić wielką wartość doświadczenia zdobytego przez samorządy województwa lubelskiego w trakcie realizacji projektów dofinansowanych z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Doświadczenia te są ważnym kapitałem tych samorządów, który zapoczątkuje także w najbliższej przyszłości, a konkretnie w kolejnym okresie programowania 2014–2020, kiedy to Polska spodziewa się jeszcze większego, albo – w związku z obecnym kryzysem finansowym – przynajmniej podobnego do realizowanego obecnie, wielomiliardowego wsparcia ze strony Unii Europejskiej.

---

³² Na podstawie danych oraz informacji przekazanych przez Oddział Funduszy Europejskich Departamentu Polityki Regionalnej UMWL w Lublinie we wrześniu 2011 r. Autor zastrzega, że wykaz działań Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich we wskazanym okresie może być niepełny.

Bibliografia

1. Portal Funduszy Strukturalnych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, (www.funduszeuropejskie.gov.pl); archiwalna edycja portalu z lat 2004–2006 (www.fundusze-strukturalne.gov.pl).
2. Portal Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (www.ewt.gov.pl).
3. Strona internetowa Centralnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich (www.cpe.gov.pl).
4. Strona internetowa Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie (WWW).
5. Strona internetowa Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (www.mrr.gov.pl).
6. Strona internetowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego
7. Strona *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013* (www.rpo.lubelskie.pl).
8. *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. (Narodowa Strategia Spójności)*. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007.
9. *Plan Komunikacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013*. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009.
10. *Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013*. Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2007 (aktualizowany w 2009 r.), t. I i II.
11. *Strategia Komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007–2013*. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2008 (aktualizowana w 2010 r.).
12. *Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006–2020*. Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2005, t. I i II (aktualizowana w 2009 r.).
13. *Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013. Uszczegółowienie Programu*. Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2008.
14. *Wytyczne dotyczące oznaczania projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009.
15. *Wytyczne dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007 – 2013. Województwo Lubelskie*. Lublin 2011.
16. *Wytyczne w zakresie informacji i promocji Ministra Rozwoju Regionalnego z dn. 13 sierpnia 2007 r. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013 (Sygn. MRR/H/13(1)08/2007), nowelizowane w 2010 r. (Sygn. MRR/H/13(02)06/2010)*.

Summary

Politics of promoting European funds in the activities of Polish regional governments on the example of the Lublin region (2007–2013). The study is devoted to the ongoing information and promotion policy in Poland related to the European Funds. Since its integration with the European Union (2004), these funds have constituted one of the most important sources of financial support of development of Poland and its regions. The European funds are especially important for underdeveloped eastern Polish regions, including the Lublin region, on the basis of which the author discusses the functioning of this policy. Local governments play a key role in promoting the EU funds, not only because of their informational institutions, but also by their example of effective management of the aid flowing from the European Union. The author presents the legal basis for the development of this policy, presents its objectives, tools used for its purpose, and shows the structure and operation of the Information System on the European Funds in the current programming period (2007–2013).